

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HÍVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Utólagos: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr Varga Lajos.**
 Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

A politika nagy hete az a hét, a mely a mai nappal veszi kezdetét. Kedden és szerdán a vezérőlbizottság albizottságai üléseznek, szerdán délután a vezérőlbizottság plénuma dönt azon kérdésekben, a melyeket az albizottsági javaslatok tartalmazni fognak, pénteken pedig szeptember 15-ike lesz.

Bár nagy bizonytalanságban van az ország a fölött, hogy mi történhetik a ház megnyitás napján, mindamellett egy körülmény megnyugtatólag hathat a közvélemény idegességére.

A politikai híradások arról szólnak, hogy az összes pártárnyalatok az általános titkos választói jog híveinek vallották magukat. Ez nagy lépés a kibontakozás felé. Ha a kormány kiejti kezéből egyetlen fegyverét, amely az általános titkos választói jog propagálásából áll, program és támogatók nélkül fog állani a parlament itélőszéke előtt. De meg az is bizonyos, hogy szocialista zavargások sem lesznek, miután ellenese sem lesz a fő szocialista követelésnek.

És ezért, miután biztatóbb kilátások vannak és remény nyílik arra, hogy a kormány 15-én pusztul, azt mondja a magyar Kristóffy programbeszédére:

— Szegény, legalább egyszer beszélni akart ő is!

Százados, mondhatni évezredes elítéltek nehezítik meg a halottégetés üdvös eszméjének terjedését. Németországban Göttingenben már jó ideje áll egy krematorium, most fognak egy második halottégető kemence építéséhez. Nálunk pedig alig mozog a pár ember, aki a halottégetést nemzetgazdasági és egészségügyi szempontokból is mellőzhetetlennek tartja. Az eszme azonban mégis terjed. A régi görögök, rómaiak és a Buddha követői égették már halottaikat, rengőterg termőföldet mentvén meg az emberiségnek s egyre többen és többen látják be, hogy kegyelet szempontjából is szebb a tűzben való elporladás, mint a holttest átadása a hosszú rothadási folyamatnak. A fővárosban új egyesület alakul a halotthamvasztás eszméjének híveiből, lehet, hogy egy éven belül fölépül a krematórium is, ami talán mégis a modern haladás ismérve.

A nemzetközi állatorvos kongresszus tagjai eljöttek Debrecenbe is, a Hortobágyot megnézni. Az utóbbi időben valósággal dívalba jött a Hortobágy. Hát van is ott nézni való elég, különösen külföldi ember legeltet-

heti szemeit a Hortobágy végtelen rónáján. Debrecen városa ezuttal is kitett magáért. Megmutatta Király Gyula az idegenből jött állatorvosoknak (alig volt köztük egy-két állatorvos) a városi törzsménest, az anyakancákat, apaméneket, a gulyát, a gémes kutakat, a vályut, az állatkorodát, meg a Hortobágy csárdát, Valahonnan cigány is került, jó bor is, mogyaros ételek és a paprikához nem szokott idegenek úgy fölpaprikáztak, hogy alig akarták oda hagyni a Hortobágyot.

Egy furcsa dolog mégis történt a Hortobágy csárdában. A menü, „nem“ lebbences levessel kezdődött.

Válságos hét.

Irta: **Bakonyi Samu.**

Budapest, szeptember 10.

Ő felsége a király befejezte legkedvesebb időtöltését. Államainak minden intézménye között legdrágább neki — és bizonyval legdrágább népeinek is — a hadsereg. A királynak azért, mert szívéhez közelebb áll. A népnek azért, mert ennek a kedvéért kívánja tőle a király, hogy lemondjon mindarról, ami az ő szívének legdrágább. És most, hogy a nagy háborusdi véget ért, siet is a király vissza a hű császárvárosba, hogy ismét átadja magát az emészto politikai gondoknak s maga elé rendeli tanácsosait, hogy módját tudják ejteni, miképen volna mégis lehetséges annak a nagy veszedelemnek elejét venni hogy a király szívének legkedvesebb intézményt életével és vagyonával fentartó nemzet kívánságai ab an az intézményben érvényesülhessenek.

A nagy összeütközésnek, úgy látszik, döntő fordulatahoz értünk. Az ügyvivő kormány feje azért járul a király elé, hogy missziójának teljes kudarcáról végkép beszámoljon s ha a Felső a nemzeti ellenállás eddigi tanúságait nem hajlandó azoknak történelmi értéke és intő ereje szerint felismerni, vagyis, ha a nemzeti akarat elleni végzetes küzdelem makacs folytatására határozna el magát, a királynak és akaratára feltétlen eszközének tisztába kell jönnie és véglegesen meg kell állapodnia, hogy az áldatlan harcot az alkotmányos jogainak elszánt védelmében a végtelékig kitaró nemzet

ellen milyen fegyverekkel akarják végig küzdeni.

Arról, hogy az ellenzéki többséget a katonai téren fennálló nemzeti követelések kikapcsolására rávehesék, végre teljesen lemondottak. Meglehet ugyan, hogy a látszat kedvéért és az eredménytelenség biztos tudatában egyik vagy másik formában, esetleg nyílt parlamenti ülésen is, lesz még egyszer részünk ebben a jámbor felhívásban, amelyet azonban ma már egyeilen komoly ember sem sorozhat a kibontakozásnak számbavehető esélyei közé. Természetesen és ugyanezen okokból ép oly kevéssé várhatja az ügyvezető kormány, hogy a Házbau saját magának akármilyen tetszetős programmal is többséget tudjon teremteni. Ha aztán, ami kétségtelen, ennek a reménykedésüknek a hiábavalóságát is kénytelenek lesznek belátni, csak két ut között választhatnak, miután a harmadikról, a nemzet igaz és törvényes kívánságainak teljesítéséről hallani sem akarnak.

És ezen két ut között most már határozottan választaniok kell, mert az egymásra halmozódó politikájával megoldás nélkül hagyni tovább alig lehet. Az egyik ut az abszolutizmus útja. Ez nem is esnék ma már olyan nehezen a bécsi konokságnak. Hiszen a mai ügyvivő állapot végre is nem egyéb az abszolutizmus kezdeténél. Aki parlamenti többség nélkül, a parlamenti kifejezett — nagyon is érthetően kifejezett — akarata ellenére, sőt egyáltalán parlament nélkül is kormányoz, mint az ügyvezető kormány immár harmadik hónapja teszi, annak a kormányzata kiméletesebb névvel, mint az abszolutizmus kormánya, meg nem előlhető. Meglehet ennél fogva, hogy az alkotmányosság mellőzésében megmaradnak az eddigi módszer mellett. Megtörténhetik azonban, hogy a törvényhatóságok ellentálasa következtében ez a módszer teljesen felmondja a szolgálatot. Ha a törvényhatósági határozatok megsemmisítésével, az alkotmányhoz hű tisztviselők felfüggesztésével célt nem érnek, hozzá fognak nyulni az erőszak fegyveréhez. Akkor aztán kormányozni fognak, ha tudnak, nemcsak országgyűlés, de törvényhatóságok nélkül is, egészen és nyíltan az önkényuralom

Nyári ruhákat

legszebben tisztít

Hrabéczy Antal

ruhafestő és vegyészeti tisztító intézete

Debrecen,

Széchenyi-utca 42. szám.

hatalmi eszközeivel. Hogy ezt a kétségbeesett kísérletet meddig vihetnék, az mindenesetre első sorban a nemzet kitartásától függ. De a történelem vizsgáló tanúságai szerint mindig a dínasztia volt az, aki elébb belefárad.

Sokkal kényelmesebb és biztosabb volna hát a másik uton elindulni. Átalakulni „alkotmányos” kormányra, ezt áhította az öreg tábornagy, hogy aztán egy kis ártatlan képviselőházi esetpaté árán hozzájuttathassa az armádiát a felemelt létszámú ujoncokhoz és közel félmilliárdba kerülő rendkívüli hadiköltségekhez. Új választás új programmal! Ez a vágy dagasztja most a fejevályék kebelét. Semmi kétségünk sem lehet benne, hogy ennek az új programnak a jóváhagyása és annak alapján az új választások elrendelése lesz a holnapi kihallgatáson báró fejérvály legbuzgóbb kérése. Teljesíteni fogja-e a király és magáévá teszi-e azt a programot, amelyben a kiszivárgott hírek szerint számos olyan pont is van, amitől a királynak a hagyományokhoz ragaszkodó egész gondolkodása idegenkedik, nem tudhatjuk. De hogy a nemzet semmiféle más programot, mint amelyben a nemzeti követelések teljesítése benne foglaltatik, nem fog szavazatával szentesíteni, ha a poklok minden ördögét zudítják is rá a választási hadjáratban, arról a történetek és tapasztalatunk után rendíthetetlenül meg vagyunk győződve. Mit ér hát mindez az ádáz erőlködés? A szenvedéseket fokozhatják, de az igazság hatalmát meg nem törhetik. Ahol történelmi erők szállnak sorompóba, ott a makacsság előbb-utóbb legyőzetik. Most még a nemzetel való békés megegyezés mindent jóra hozhat és senkinek a tekintélyét nem csorbitja. De ha a nemzet a maga természetes jogaihoz csak hosszú és mindinkább elkeseredő küzdelem után

juthat, ki tudja, nem lesz-e a hatalomnak oka sorsával perelni? „Jaj annak, akit késő bánat ért!”

Politikai hírek.

(Nyíri Sándor mandátuma) ügyében a vizsgálattal megbízott Ligetkúti Iván táblai bíró, heteken keresztül folytatta a vizsgálatot, miközben Nyíri Sándort aktiválták s leköszönt mandátumáról. A képviselőház elnöksége a lemondást tudatta a Curival, ahová a budapesti királyi tábla is betérjett, tette a vizsgálati jegyzőkönyvet, melyek ilyenformán tárgytalanokká váltak. A Curia első választási tanácsa, zárt ülésben ma a vizivárosi petíciónak folytatolagos tárgyalását e hónap huszonkilencedikére tűzte ki.

(Az általános választói jog.) A vezérő-bizottságnak az az albizottsága a melyet a választói jog reformjára vonatkozó jelentés elkészítésére küldtek ki, s a melynek tagjai Kossuth Ferenc, Andrássy Gyula gróf, Bánffy Dezső báró, Zichy Aladár gróf, Apponyi Albert gróf és Vázsonyi Vilmos dr., szerdán, e hónap 13 án délelőtt 11 órakor ülést tart. Ugyanaznap délután lesz a vezérő-bizottság értekezlete is.

(A magyar nyelv ellen.) Nagyszomból táviratozzák: Szobvármegye közigazgatási bizottságának mai ülésében a szászok indítványt terjesztettek elő, a melyben a kultuszminiszternek legutóbbi iskolai rendelete ellen, amely a népiskolákban való magyar nyelvoktatásra vonatkozik, annak törvénytelenége és alkotmányellenessége miatt, tiltakoznak és a rendelet visszavonását követelik. Az indítványt a román bizottsági tagok is támogatták és a bizottság azt nagy többséggel elfogadta. Csak az iskola felügyelő beszélt az indítvány ellen.

Csodabogarak.

(B. E.) Ezerféle csuszómászó bogara van az atya istennek. Mindamellert ezek között nincs hasonlatos azokhoz, a kik a darabont kormányt alkotják. Ezek különleges csodabogarak. Emberi testben állati lények.

Hatványozott idioták. Am nézzük csak a ténykedésüket A csodabogarakról szóló elméleti következtetés erőlködés nélkül levonható.

Arról a bravurfogásnak ezánt stikliről, hogy a belügyér ur az általános titkos szavazati jog hirdetésével egyszerre a nemzeti közti szociálistákat is becsődítette az aktív politika mezejére és olyan tényezővé tette őket, a melylyel számolni kell, ezuttal nem akar szólni a krónika. Mert minden botnak két vége van és így következésképpen a koalíció épp úgy követelheti az általános titkos szavazati jogot, mint a kormány. Azzal a különbséggel, hogy a koalizált pártok meg is valószínűsíthetik, a mennyiben ezzel a követeléssel csak akkor fognak előállani, ha majd eltűnnek a fellegek, közjogi doktrineriak nem háborgatják a nemzetet és főképp higgadt, józan tanácskozás szitáján lehet megrostálni ezt a fogas kérdést.

Hanem szó van itt arról a törekvésről, amellyel a kormány mindenképpen és minden eszközzel állandósítani akarja uralmát. Miképpen? Ugy, hogy részletes programot dolgozott ki. Programot, amely hosszú évekre szól. Immáron eselekedni akar. Törvénytervezeteket készít, rendeleteket gyárt, felfüggeszt, törvényszentesítési revízióban utazik és a hivatalos mumussal is fenyegetőzik, — vagyis meg akarja kérdezni a nemzetet.

Minderre a laikus ember helyeslőleg bólogatna és rámondaná:

— Szép, — nagyon szép.

A magyar nemzet azonban a lenéző mosoly mellett legfellebb csak bosszankodni tud akkora adag szemtelenség fölött, amellyel ez a kormány — miután kidobták az egyik ablakon — a másikon visszasonpolyog és kérdés, engedelem nélkül a tiltakozás dacára egyszerűen — berendezkedik. Leveti a kabátját, papucsot huz, hálósipkát kerít, széles mosollyal füstöt hajt ki a gazda csibukájából és boldog meglepéssel latolgatja:

— Istenem, — milyen édes nyugalom-

A cserjésben.

Irta: Szegh Dezső.

I.

Juniusi alkony volt akkor, nyájas olvasóm, forró, ingerlő, sejtelmekkel tele juniusi alkony. A nap már lebukott valahol a majdánki hegyek mögött s visszanyúló vérvörös sávjait kezdte az est szürke párázata magába olvasztani.

Reéz Pali ott járkált a szérükertek végében a mezőn, hallgatta a hegyoldalból felhangzó szomorú tót nótákat s elmerengett síksághoz szokott szemével a felvidéki alkony panorámájában. Mert a virtustermő Bácska volt a Pali ur szűkebb hazája s csak vakációzás végett jött fel a hegyek közé nagybátyjához. Azaz nem is magától jött, de kedves apja ura liferálta ide azon nevezetes okból, hogy itt egészen ismeretlen nép között, csupa unalomból talán mégis ráfanyalódik Sastinianus tudományára. Mert tizenegy semestere vala immáron Pali urnak, az első alapvizsga azonban még mindig az éji homályban késett.

Ezen tizenegy semester alatt ugyanis megismerkedett a Pali ur sok nemes tudománnyal, csak éppen az institutiókkal nem. Mivel pedig az egyetem tudós professzorai nem abból szoktak examinálni, hogy miképpen kell a szabadelvű klub ablakait csalhatatlan bizottsággal behajítani, hanem az institutiókból, hát Pali ur ezen véleményeltérés miatt jobbnak látta az alma mater elkerülését. Sajnos azonban az öreg Reéz nem volt fiával egy véleményen. Így került ő abba a csöndes tót faluba.

Eleinte csakugyan kutyaunalmasnak találta a világot, de azután beletörődött sorsába s egy ócska flintát akasztva nyakába, képes volt napokon át a hegyek között barangolni.

Hanem a bácskai vig életet mégsem tudta elfeledni teljesen. Kivált ilyenkor, este fogta el a keserűség, mikor cél nélkül, egyedül bolyongott.

Lelkében most is lent kalandozott a bánáti rónákon s képzeletében javában vagdosta földhöz a pezsgős palackokat, mikor egyszerre csak az egyik fordulónál valami fehérséget lát maga előtt. A felhőfoszlányok résén gyéren leszűrődő hold fénye megvilágította a fehérséget s Pista határozottan kivehette, hogy a fehérség él, de jelenleg meg van dermedve az ijedtségtől.

Mivel gyanította, hogy az ijedtség miből származik, hát odalépett hozzá s udvarias meghajlással bemutatatta magát:

— Reéz Pál joghallgató vagyok.

A fehérség megmozdult. Nagy álmódó szeméit ráemelte Reéz Palira, közelebb akart lépni, de a fehérség ijedten rebent fel. A Pali gyerek totaliter a földhöz ragadt a lábával.

— Tyűh mondizomadt, de csinos fehérszemély — konstaltálta magában; a hold pedig, ez a vén perna-hajder, aki bujósckát játszott fenn a bárányfelhőkkel, sietett a Pali gyereket ebben a véleményben megerősíteni.

Abbanhagyta ugyanis a játékot s ezüstös sugarait leszórta az illattól terhes mezőre, fényességbe burkolván a szép visavis t, a pár lépéssel odább, egy nyárfa tövében csöndes bugással sirdogált. Nagy fehér Pierettkalapjában lányos tagjaihoz puhán odasi-

muló flanellruhájában olyan volt, mint egy nyiló lilom.

Pali ur elkezdett gondolkozni. Azt az ő tizenegy semesteres fejével is belátta, hogy a helyzet szörnyen regényes, valamint, hogy itt első sorban a kicsike féltelmét kell eloszlatni. Bajos állapot egy kicsit, de uramfia, van e valami, a mi visszaretentene egy bácskai jogászt, a ki már háromszor elbukott az első alapvizsgán.

Hirtelen elhatározással odalépett a fehérséghez s megérintve gyöngöden kezét, tréfálkozó, behizelgő hangon kérdezte:

— De hát olyan impertinens ábrázatom van nekem, hogy így meg kell tőlem ijedni?

Akart még valamit mondani, de ez egyszer cserben hagyta híres hidegvére. Az édes puha kéz érintésére, mintha teljes folyam ömlött volna át erein. Aranysárga hajából valami bódító illat csapott felé, a Pali gyerekek torkán ragadt a szó.

A kicsike azonban, mintha bátorságot nyert volna. Lopva rápillantott az előtte álló bronzképű, alázatos urra, azután halk, vonatott, a pihégtől kissé remegő hangon mondotta:

— Én, én kérem eltévedtem... Virágot szedtem, aztán eltévedtem. Nem tudok visszamenni a Demjén-tanyára. Demjén Margit vagyok.

— Eltévedt? Hát nem ide való?

— De igen, hanem eddig zárdában voltam.

— Hm, de hát merre van az a Demjén tanya?

— Merre? Jaj Istenkém, hisz az a baj éppen, hogy nem tudom merre van? Azon-

ban lesz részem abban a friss huzatu, puha váncosos ágyban!

Ekkor szemtelenség és azok után, amik az ügyvezető kormány működésének kezdete óta a mai napig történtek, a sok hazudozás, kulizsák mögött való játék láttára, tudatában annak, hogy ezen kormányának minden lépése az állandósulást és az abszoluzmust célozza, nem kívánhatja senki, hogy a magyar nemzet ezután is az érvek lánccsal, továbbra is erkölcsi súlyához illő komolysággal küzdjön jogaiért — ellenük.

Amikor a küzdelem hevében nyílt, egyenes kardforgatás helyett, a amely kíméli a test életveszélyesen sebezhető részeit, alattomos játékot kezd az egyik fél, a másiknak csak két eshetőség áll rendelkezésére. Vagy alattomosá lesz maga is, vagy kímélet nélkül szur a hol éri. Tertium non datur.

A magyarnak az alattomoság nem természete. — Következésképpen kínálkozik a másik mód.

Elő tehát a furkós bottal! A darabot kormány piszkos módon terpeszkedik és úgy számítgatja, hogy a kelletlen vendég szeretetben örök időkre része lehet. A furkós bot jöhet ezért minden lelkifurdalás nélkül. Elpusztulásukkal nem éri veszteség az emberiséget. Csodabogarak azok. A társadalmi vérkeringésben használhatatlanok, mint a csodaszülöttek általában. Pusztuljanak!

Ámbátor, ha halálfélelemük szánalmat ébreszt a nemzetben, könyörületességből át lehet adni őket kárpótlás nélkül a kamarilának. Legalább az a tisztos vállalat cirkuszi beléptidijából összeszedi azt az összeget, amit most elpocsékolnak vagyonából ezek a csodabogarak.

Az állatorvoskongresszus tagjai Debrecenben.

A Hortobágy vendégei.

Az állatorvosi tudomány képviselőit látta vendégeitül tegnap Debrecen. Szombaton

délután fejezte be tanácskozásait Budapesten az állatorvos kongresszus, s már este hét órákor Debrecenben voltak azok, akiket tudomány szomjuk, s az ismeretek gyűjtésének vágya Magyarország pusztáinak diszébe, a Hortobágyra kergetett. Negyvenötön állottak össze, nagy részben idegen államok képviselői, hogy ismereteiket a Hortobágy megtekintésével bővíthessék. A városi tanács vendégszeretettel fogadta és lelkiismeretes gondallal kalauzolta az érkezőket a Hortobágyon és Debrecenben. A vendégek elragadtatással nyilatkoztak mindenről, amit láttak. Ujszerű volt előttük az a rohamos fejlődés, amelyet Debrecenben tapasztalniok lehetett, s meglepte őket a nyugateurópai szokások és viselet, — amint ez már szokásos.

Meri ók Magyarország vidéki életét barbárnak tartották. Bár a fővárosban arról kellett meggyőződniök, hogy modern világvárosban járnak, amely modern eszmék áramlatát kergetheti a vidéki élet vérkeringésébe, — mindamellett elfogultságukat nagyon nehéz volt leküzdeniök, — s mindaddig nem hittek abban, — hogy a betyárvilág ma már csak mese, — amíg szemekkel nem győződtek meg az ellenkezőjéről. A Hortobágy romantikája elbűvölte mindannyiójukat. Különösen akkor adtak elragadtatásuknak kifejezést, amikor déltájban, — uialatt izzón tűzött le a nap a kopár, letartolt síkságra, — a távolban falvak, tornyok, gulyák tüntek fel, mesebeli légvárak hímálózta a fényugarak tengerében és teljes erővel kápráztatta a szemeket — a déli felé.

Gyönyörű látvány volt. Az idegenek teli tüdővel szívták magukba a magyar pusztá varázsatos, lebilincselő, lelket zavaró levegőjét, mintha örök időkre lelkükbe akarnák zárnai azt a képet, amelynek szemlélői voltak.

Ha eddig téves tanok forogtak Magyarországon vidéki életéről a külföldiek között, — hihető, hogy a vasárnapi felejthetetlen nap után az állatorvos kongresszus vendégjáró tagjai a magyar kultúra fejlettségéről hirt

visznek a világ minden tájára s elnémulnak a betyárvilág barbárságáról forgalomba került mesék.

Részletes tudósításunk az állatorvosok fogadtatásáról és hortobágyi kirándulásáról a következő:

(A fogadtatás.)

Szombaton este háromnegyed hét órákor érkeztek meg Debrecenbe a budapesti állatorvos kongresszus azon tagjai, kik Magyarországi körútjukban Debrecen egyetlen nevezetességét, a Hortobágyot óhajtották megnézni. Az érkező vendégek nagy része külföldi volt. Európa majdnem minden állama képviselve volt az idegenek között. A vendégeket az állomásnál Király Gyula városi tanácsnok fogadta, honnan aztán kocsikon a Bika szállodába vonultak, ahol társas vacsorára látta vendégeitül az idegeneket Debrecen városa. A vacsora után a vendégek nagy része nyugodni tért, hogy erőt gyűjtsön a Hortobágyi kirándulásra. Maga a kirándulás a következőképp folyt le:

(A Hortobágyon.)

Vasárnap reggel fél öt órákor a kirándulók csoportja a Bika szálloda előtt gyülekezett, honnan kisvonaton a vásártéri állomásra mentek, hogy tovább folytassák utjukat a Hortobágyra. Egynegyed nyolc volt midőn megérkeztek a Hortobágy csárdához, ahol már a város a vendégeket terített asztallal várta.

Reggeli után a vendégek koosikra ültek hogy a pusztá nevezetességét megtekinthessék. Először a város törzsménését, anyakancáit és az 1—2—3 éves kancacsikókat tekintették meg. A ménes törzset Dely Mátyas a magyarországi állatorvosok nevezte adta elő. Matyi bátyánk, mint nevezni szokás: már az ötvenes években állatorvosa, illetve egyetlen állatorvosa volt a Hortobágyon. Az ismertetést a külföldieknek Krémer Lajos katonai főállatorvos tolmácsolta.

A ménes megtekintése után az ország-uton felállított gulyák és ménesek szemlélésében a máti gulyához értek. Az 1000 darabból álló gulya bámulatba ejtette a szemlélőket. Végül a városi törzsgulyát, a hortobágyi gyógytárat és kórodát szemlélték meg, melynek rendbehozatalán Szilcz Ferenc

a cserjésen jöttem keresztül, de nem merek visszamenni.

A kicsike megint pihegni kezdett, a Pali gyerek ellenben felikkantott örömben.

— Ohó, hisz akkor tudom melyik az. Majd én elkísérem Most kilenc óra, fél-tizenegyre otthon is lehetünk.

— Oh Istenkém hazakisér, igazán hazakisér? — de azután ijedten nézett fel Palira — hanem . . . hanem mit fog mondani a papa?

— Az már kevésbbé fontos — mondotta mosolyogva Reéz Pali. — A fő az, hogy otthon legyünk.

Felemlte a fűből Margitka pipacsörös napernyőjét, aztán megindultak a keskeny úton.

Eleinte szóltanul haladtak egymás mellett. Demjén Margitka egy mályvarózsát tépett le s szórakozottan morzsolgatta ezét ujjai között, a Pali pedig a csillagokat bámulta és nagyokat sóhajtott.

Az égen csillag szaladt le hosszú keskeny sávban; Demjén Margitka hirtelen összeresztett s ösztönszerűleg közelebb húzódt Palihoz. Majd később elmélázva jegyezte meg:

— A zárdában azt mondták a lányok, hogy csillaghulláskor mindig egy egy fiatal élet alszik ki. Nem tudom, igaz-e, de engem valami szomorúság fog el ilyenkor.

Pali elnevette magát.

— Hogy igaz e, azt csak egy póéta tudná megmondani. Amióta egyik professozomat megverseltem, még kisdíák koromban s egész heti kancert kaptam érte, azóta nem foglalkozom a poezissal. Alanyi költé-

szzettel meg egyáltalában nem foglalkoztam soha.

No ezzel ugyan kár volt előhozakodni, mert a következő percben bizony, hiába ágált ellene, póéta lett, Pál ur.

Ő ugyan nem tudta volna tudományosan megtejtteni ezt a lelki processzust, amelyen keresztül ment, mivelhogy gimnázista korában rendszeren átférblizte a filozófia órát s így nem sokat hallott harangozni az eszmetársulásról, de tény az, hogy amit azzal a lehulló csillaggal kapcsolatban összebeszélte, az inkább a poezissal, semmint a római joggal volt konnexusban. A jó Enyedi pater, tudom ha hallotta volna azt a görög mitológiát, amit Pali gyerek belekevert szerelmes szavaiba, bizony át nem eresztette volna még egyszer a póérettségén.

Oda-amult egészen a kis Demjén Margitkához: ez talán észre sem vette, mikor Pali keze az övébe fonódott. Lehunyta szemét és sápadtan dobogó szívvel csak halgatta a bolondos szavakat.

De hát minek is szövegelném tovább a szálakat? Ki tudná azt megénekelni, ha itt belül megmozdul valami, aminek nyomán virág fakadás és illat lesz mindenütt.

Visszafelé menet Daéz Pali kons'atálta, hogy nem ismer magára. A gyalogjárón nem volt jó, nekivágott hát a rétnek, ott sem volt jó. Leheveredett, de a ráhajló fűszálak még jobban ingerelték.

II.

Egy hétre azután megírta haza, hogy a római jogból ugyan nem készült el, ellenben meg fog házasodni. Együttal kifejezte azt a szerény véleményét, hogy ennek való-

színűleg kitagadás lesz a vége, különben pedig tizezer forintokat kért az öregétől.

Mikor az öreg Reéz ezt a levelet elolvasta, az első percben majd a guta ütötte meg, a második percben már ő akarta porrá zuzni a világot, a harmadik percben azonban meggondolta magát: pakolt és vonatra ült.

Az egész úton tüzelt az öreg, mikor pedig megérkezett abba a kis faluba, vérbe borult szemmel rohant sógora portájára.

— Hol az a kölyök, hol az a kölyök? — kiabálta rekedté vált, vésztiósló hangon. — Mit? megint ott mászkál? Hol! . . .

Nekirohant a rétnek. Rabiatus alakjával olyan volt az esti félhomályban, mint valami megvadult bika.

Már a cserjés vézén járt, mikor egyszerre csak felhorkant s akaratlanul megállt. Az egyik tisztáson meglátta fiát, a Pali gyereket, mellette pedig Demjén Margitkát, aki épp akkor jóízűen kacagott fel Pali ur valami bohóságán. Az ezüst csengésű hangra mintha csak visszakacagtak volna a bozótok.

Hűs szellő surrant át a lombok között, az öreg Reéz levette kalapját s végigsimogatta ujjával izzadságtól nedves homlokát. Sokáig nézte így a gyerekeket, azután egyet gondolt s fejét leszegve visszafelé indult.

Hogy mire gondolhatott, én Istenem, ki tudná megmondani? Valamint ki tudná megmagyarázni, hogy miért került ki útjában még azt a rongyos bogáneskórót is, hogy el ne tapossa. Ki tudja, talán eszébe jutott valami réges régi történet. . . . Lehet . . . iszen juniusi alkonyat volt akkor, nyájas olvasóm, forró, ingerlő, sejtelmekkel teli juniusi alkony.

gyógyszerész. Cseh János, Akszmann Gyula és Pocsy János két napig fáradoztak.

Ezután porosan és összetörve ismét a csárdához mentek a vendégek. Itt jégbe-hűtött sörrel már várták őket. Két óra tájban terített asztalokhoz ültek mindnyájan. A vendégek alig találtak szavakat a fáradásnak megköszönésére, amit Király Gyula tanácsnok elkövetett hogy a vendégeknek igényét minden tekintetben kielégítse.

A déli menü tisztára magyar ételekből állott. Az első pohárköszöntőt Róder drezdai tanár mondotta s köszönését fejezte ki Király Gyulának és a városnak a nem várt szíves fogadtatásért. Erre Király Gyula válaszolt rövid de megleghangu beszédben, majd Gálos Kálmán az idegenforgalmi vállalat főtitkára a vendégekre, Gantier koppenhágai tanár a debreceniekre aztán „Matyi bátyánk” ismét a vendégekre emelte poharát. Pohárköszöntőt mondottak még Török megyei állatorvos Hoszu Vazul állatorvos dr. Eber lipesei tanár. De Jong leydeni professor és még számosan. A zenét Farkas Gyula egykei cigányzene kara szolgáltatta. A debreceniek közül a kirándulásra a következők vettek részt: Király Gyula, Török József állategészségügyi felügyelő, Erdős Dezső m. k. állatorvos, Krémer Lajos kat. főállatorvos és neje, leányával együtt, Tóth Erzsike, Leidl Emil és neje, Udvarhelyi Géza tb. tanácsos, Hoszu Vazul állatorvos, Racz Lajos titkár, Szalai Péter, Dely Mátyás nyugalmazott állatorvos, Szilc Ferenc gyógyszerész, Szentesy János, ifj. és id. Kertész István, Balogh Ferenc, Sporzon Pál gazd. intézeti tanár, Steiner Salamon állatorvos, Csáky János, Neufel Aladár főállatorvos és neje Lembergől és Pocsy Béla gyógyszerész.

Ebéd után tánc következett. A vendégek oly jól találták magukat, hogy nem akartak megválni a Hortobágytól.

(A városban.)

Háromnegyed hat órakor bucsut mondtak a Hortobágyra s visszasiettek Debrecenbe az állatorvosok. Fél órai pihenés után ismét kocsi szállításra szálltak, kivonult a város ötéves fogata is, s megtekintették a város nevezetességeit.

Este vacsorához ültek a vendégek. A vacsoránál többen mondtak pohárköszöntőt. A vendégek ma reggel fél öt kor utaztak el. Utjuk a Tátrába viszi.

A város részéről köszönet illeti a kirándulás szervezéséért Gálos Kálmán az idegenforgalmi vállalat főtitkárát azért a fáradozásért, amelylyel Debrecen megtekintésére ösztökélte illusztris vendégeinket.

Hajdúvármegye.

Közigazgatási bizottsági ülés. Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt Fásó Gyula alispán elnöke alatt ülést tartott, amelyben a szakelőadók tették meg jelentéseiket. A közigazgatási bizottság ülése után a munkaadók és mezei munkások ügyében II. fokulag ítélkező felelőbizottság tartott ülést.

Az adózás. A törvényen kívüli állapot egyre érezhetőbb, különösen az egyenes adónál. A múlt hónapban már csak alig folyt be állami egyenes adóban 23.259 korona, ami a múlt év augusztus havában befizett összeggel szemben 478.505 koronával kevesebb. A hátralék 1.487.496 korona. A múlt évben csak 852.063 korona volt. A hátralék többete 635.433 korona. Befolyt hadmentességi díjban 6, bélyegjövődékben 58925, jogilletékben 10.516, díjjövődékben 129, dohányjövődékben Debrecennel együtt 154.493, hátravámjövődékben 10.829, fogyasztási és italadóban 11.431 korona. Fizetési halasztást a pénzügyigazgató 1, a pénzügyminiszter 6 esetben engedélyezett.

Az udvarló. Régióta csapta már a szel Molnár András egykei gazda Szakács Pálné Gajdik Julis körül. A menyecske aztán ügyet se vetett rá, mire a szerelmes ember este 10 óratájt erőszakkal hatolt be a lakásába. Magánlak megsértésért feljelentették.

Közegészségügyi állapotok. Hajdu megyében a múlt hónapban javultak némileg a közegészségügyi viszonyok. A halálozások száma rendkívül nagy volt, de a születések száma még nagyobb. A bélhurut nagy mértékben pusztított, különösen a csecsemők közt. A ronesoló toroklob 4, a vörheny 6, a hasi hagymáz 7 községbe pusztított. Heveny fertőző betegségekben 144 egyén betegedett meg, de csak 22 halt meg. Baleset következtében 3, öngyilkosság miatt 4 halálest történt. Született a megyében 602 gyermek, közte 16 holtan, elhalt 525 egyén. A természetes szaporulat 61.

Utépítés. Miután a kormány az 1904. évi utépítési program kivételére megállapított építési költség utolsó részletét is kiutaltványozta, a hitel terhére Hajduszentpéter és Szovát közt az utépítés újból megkezdődött.

Az egykei új iskola. Az egykei állami elemi népiskola építése befejezést nyert. A tanfelügyelő a tanítók kinevezése iránt megtette előterjesztését. Az új iskola a jövő héten fog megnyitni.

H I R E K

Lengyel egyetemi ifjak Debrecenben.

Arra a hirre, hogy e hó 17-én lengyel egyetemi ifjak érkeznek Debrecenbe, megmozdult a város társadalma, hogy diszes fogadtatással adjon méltóképen kifejezést annak a rokonszenvenek, a mely a magyar szivekben, elnyomott lengyel testvéreink sorsa iránt megnyilvánul. Szabad ország, szabad fiai testvéri szeretettel akarják keblükre ölelni a sorsüldözött lengyel nemzeti ifju virágait, mintha csak ezzel akarnák elkergetni homlokukról a gondterhes felhőket.

Bizonyos, hogy a lengyel egyetemi ifjak, a mikor megjelennek közöttünk, hogy a magyar szabadságharc nagy tábornokának, Bemnek emlékoszlopára hangversenyt rendezzenek, szeretettel teli fogadtatásra találnak Debrecenben.

A program megállapítása.

Tegnap délután ülésezett a lengyel ifjak fogadására alakult bizottság a kollégium kis tanácstermében. A fogadó bizottság elnökévé Márk Endrét, jegyzőjévé Csúrka Istvánt választották meg. Felolvasták a hivatalos értesítést, a mely szerint e hó 17-én délután fél 3 órakor érkeznek Budapestről a lengyel ifjak. Az érkezők száma ötvenre tehető. Vezetőjük dr. Baránszky Gyula a budapesti bizottság elnöke és dr. Kovács Ernő országgyűlési képviselő lesz. A fogadtatás impozánsnak ígérkezik. Eszerint a főiskolai ifjuság, Debrecen összes dalos egyesületei, lobogók alatt gyülekeznek vasárnap délután 2 órakor a kollégium hátsó udvarán, a honnan az Egyetértés zenekarának hangjai mellett vonulnak ki a pályaudvarhoz. Az állomáson Márk Endre fogja üdvözölni az érkezőket. Az ifjuság részéről is lesz szónoklat, az ünnepi szónok valószínűleg H. Kiss Pál joghallgató, a segítő-egyesület elnöke lesz.

Az érkezőkkel szaporodó menet diadal-kapu alatt vonul be a városba, egyenesen az „Angol királynő” szálló felé, a hol a vendégek elszállásolásáról gondoskodva lesz. A program fénypontja este játszódik le a színházban. Dalestély lesz, a melyen valószínűleg közreműködik Olszka Vanda lengyel származású énekesnő is, a ki jelenleg a Király-színház tagja. A dalestély műsora még nem ismeretes. Színház után ismerkedési lakoma és tánc lesz az „Angol királynő” udvartartásában. Hétfőn délelőtt a lengyel ifjak megtekintik a város nevezetességeit, délelőtt diszebe gyűlnek össze az „Angol-

királynő” fehér termében, délután 3 órakor pedig tovább utaznak Lengyelország felé.

Ez a dióhéjba szorított program is mutatja, hogy a lengyel ifjak megjelenése Debrecenben ünnepe lesz a városnak.

— Erzsébet királyné emléke.

Tegnap volt 7 esztendeje annak, hogy a magyarok szeretett királynéjának életét orgyilkos módon kioltották. Bármily kuszáltak is a politikai élet viszonyai, a magyar nemzet kegyelettel adózik a királyné emlékének. Erzsébet királyné mindig megérezte a magyar nemzet szív verését, szíve összeforrt a magyar nemzettel, nyelvünkön szólott hozzánk s boldog volt, ha a magyar nemzet javára vaiamit tehetett.

Hét év óta minden esztendőben kegyelettel adózik a magyar nép, tragikus módon elhunyt jó királynéja emlékének, mert meg van a magyarnak az a tulajdonsága, hogy még haló poraiban sem felejt el azt, a ki valaha jó volt hozzá.

— Debrecen a nagy szécsényi ünnepélyen. A nagy szécsényi 200 éves Rákóczi ünnepélyen, mely kedden fog lezajlani. Debrecen városát Bészler Károly és Körner Adolf tanácsnokok fogják képviselni, akik az ünnepélyre már el is utaztak.

— Presbiteri ülés. A debreceni ev. ref. egyház presbiteriuma tegnap délelőtt Kiss Albert és Simonffy Imre elnöke alatt tartott ülésén a budapesti Bethlen Gábor-kör kérelmét tárgyalta. Az esperes ajánló levelével beérkezett segély iránti kérelmet kiadták határozatra a lelkes karnak. Felolvasták a most megválasztott négy tanítónak levelét, melyben kijelentik, hogy állásaikat elfoglalják. Végül hosszu vita volt a Medő Gyuláné hagyatéka ügyében. Dicsőfy József végrendeleti végrehajtó az előzetes intézkedéseket megtette, a hagyatéka ügye rendben van, a szőlőt eladták s a pénzt a egyházi pénztárba beszállították, a ház pedig az egyház kezelése alatt marad. Dicsőfy József indítványozta, hogy Márton Imrénak a végrehajtás terén teljesített buzgóságáért ezer korona jutalmat szavazzanak meg. Nagy eszmecseret provokált a javaslat, a mig végre két szótöbbséggel megszavazták az ezer koronát. — Jánossy Zoltán nyomban bejelentette a határozat ellen felebbezését. A tárgysorozat többi pontjára az idő előrehaladottsága miatt nem kerülhetett sor.

— Polgármesterek gyűlése. A törvényhatósági jogu városok polgármesterei ma hétfőn kongresszusra gyűlnek össze Pancsován. A kongresszusnak főtárgya a kolozsvári polgármester ama javaslata lesz, hogy a városok sürgessék meg a külön városi törvény megalkotását, ezzel kapcsolatban a városi közigazgatás reformját és kérjék meg majdan a parlamentáris kormányt, hogy mentse föl a városokat az állami közigazgatási teendők ellátása alól, illetve adjon kárpótlást. A temesvári polgármester a cselédék illetősége dolgában tesz indítványt. A kongresszusnak Brolly Tivadár pozsonyi polgármester az elnöke. A résztvevők kirándulást rendeznek Belgrádba és az al-Dunára.

— Kereskedelmünk Amerikában. A kereskedelemügyi miniszter, Zerkowitz Emil, a kiviteli szemle szerkesztőjét, a Magyar Kir. Kereskedelmi Múzeum newyorki levelezőjévé nevezte ki. Zerkowitz Emil a múlt évben, ugyancsak a kereskedelmi miniszter megbízásából, hosszabb tanulmányutat teljesített az Egyesült Államokban és szakavatott jelentéseinek alapján éri most ez a kinevezés. Feladatát: a hazai közgazdasági érdekek szolgálatát az amerikai piacon, kereskedelmi összeköttetések létrehozását, elősegítését, jelentések küldését az amerikai közgazdasági viszonyokról, — későbbi legjobban fogja teljesíteni Zerkowitz Emil, ki mint közgazdasági szakíró is hasznos szolgálatokat tett a magyar közgazdaságnak.

Gyakorlati ténykedését a newyorki piacon a jövő év elején kezdi meg, és addig is készséggel ad felvilágosításokat vagy vállal el megbízásokat, iparosoktól, kereskedőktől, termelőktől. Címe: Budapest, V., Vadász-utca 15.

— **Lefoglalva.** Egy megyebeli magyar községben történt. Vendége volt a jegyzőnek, egy budapesti ur, valami távoli rokon, a kivel ugy fogtak ki a falu unalmain, hogy ittak egész nap. Éjfél felé aztán holtrezegen hazatántorogtak. Utközben aztán a falu jegyzője elveszítette a vendéget, a ki lefordult az utszéli árokba és ott, akárcsak az otthon való puha ágyában, elaludt. Arra ballag azonban a bakier és észreveszi az árokban alvó urat.

— Hé, kiáltja, keljen fel az ur! Nem hallja? Ne izéljen mán! Keljen fel!

A vendég felébredt és haragosan hebegi:

— Nem kelek fel. Semmi köze hozzám. Ott alszom, a hol akarok.

— De mán abból nem lesz semmi. Itt nem alszik az ur. Mert itt a bíró ur szokott aludni. Hát csak keljen fel!

— **Változások a Máv. ügymenetében.** Jelentették már, hogy a kereskedelemügyi miniszter behatóan foglalkozik a magyar királyi államvasutak ügymenetének egyszerűsítésével és gyorsításával. Ebben a kérdésben rendeleteket intézett most az igazgatóság, amelyben utal az idők során elhatárolódott ama gyakorlatnak a következményeire, hogy a felsőbb államvasuti fórumok az alsóbbak hatáskörét szabályellenesen mindegyre növekvő mértékben magukhoz vonták. Meggyőződése a miniszternek, hogy az államvasuti igazgatóság fokozott mértékben mozgékonyabbá válnék amaz egyszerű és haladéktalanul keresztülvihető intézkedéssel, ha minden egyes szervezeti fokozat eredeti hatáskörét visszaállítják. Ily módon a személyes felelőség érvényesítésével úgy az igazgatás menete, mint a végrehajtás szolgálata ellátása nyer gyorsaságban, egyszerűségben és ami fő, az ügyek érdemi elintézésének a tökéletességében is. Ezzel elesik a kétszeres, néha többszörös munka, melylyel az alsóbb igazgatási fokok javaslattele és viszont ennek felsőbb fokozat való elintézése a mai állapot mellett jár és amely nemcsak a felelőséget csökkenti, hanem a végrehajtást is nem ritkán hónapokig késlelteti. Elodázhatatlanul szükségesnek tartja tehát a miniszter, hogy a fennálló ügyrendi utasítások tüzetes átvizsgálása alapján megállapítsanak az üzletvezetőségek, forgalmi és állomási ténkötségeket, fűtőházakat, műhelyeket és osztálymérnökségeket megillető hatáskörök, elrendelvény egyuttal, hogy az illető ügyek haladéktalanul az illetékes hatáskörbe utaltassanak. Ezenfelül kijelölni kívánja azokat az ügyeket, amelyek tekintet nélkül a mai érvényes ügyrendre, valamely alsóbb fokozat körébe aggodalom nélkül átengedhetők és ebben a részben különös súlyt vet a miniszter a műszaki szolgáltatáshoz nagymértékű decentralizálására. A miniszter rendelkezése következtében az iratváltások kettős sorozata két, sőt több fokon úgy fölfelé, mint lefelé számos nagyterjedelmű ügycsoportra nézve elesvén, jelentékeny számú munkaerő szabadul fel és így a létszám úgy az igazgatóságban, valamint az üzletvezetőségek középpontjában nem esekély mértékben csökkenthető. Az ily módon a középpontokból kihelyezhető erőket a miniszter oly szolgálatai beosztásban kívánja alkalmazni, amely mellett a végrehajtószolgálat érdekei is kielégítést nyernek. Ehhez képest az illetők intenzivebb forgalmu vonalak nagyobb állomásaira osztandók be, hogy ott a pihenési idő rendezése folytán szükséges létszámemelés is részben megtörténjék.

— **Szerkesztő változás.** A Debreceni Független Ujság fejére új szerkesztő neve került, Sipos Béla, aki a nagyváradi Szabadságnak volt eddig helyettes szerkesztője. Sipos Béla nem ismeretlen a debreceni közönség előtt, mert néhány év előtt hosszabb ideig működött egy helyi lap szerkesztőségében. Őszinte örömmel üdvözljük új karárainkat!

— **Lecáfolt fegyelmi hir.** Az egyik reggeli ujság vasárnapi számában azt írta, hogy Végh Gyula főkapitány ellen fegyelmi vizsgálatot indítottak. Ez a hir nem felel meg a valóságnak, mert éppen a kérdéses ügyben nem is a főkapitány járt el.

— **Kofák a tilalom ellen.** A kofák sehogysem tudják megszokni a piaci rendet. Ma is 5 kofa árult tojást a piacon a tilalom ellenére. A kihágási eljárást megindították ellenük.

— **Megverte a feleségét,** Szabó Sándor Morgó utca 37. sz. a. napszamos a Simonffy-utcaán részeg állapotban elverte a feleségét. Mikor a rendőr figyelmeztette, még jobban verte.

— **Abban nekem a főkapitány sem parancsol,** hogy el ne verjem a feleségem. Az enyém verhetem, a mig jól esik.

De a rendőrség nem osztja az atyafi nézetét és megbünteti.

— **Véres verekedés.** A vasárnapi munkaszünet örömeire alaposan betörülkötött Poresin János csigekert 34. sz. a, talyigás Vértesi István Csapókert II. járás 228 sz. a. napszamosal. Virágos hangulatokban a Tóth féle bormérés előtt összeverekedtek és véresre verték egymást. Feljelentették őket.

— **Szólótolvaj.** Berec József Erzsébet-utca 24. sz. a. lakó napszamosat az éjjel a Hajnal-féle telepen tetten érte Pál János, amikor a szőlőt dézsmálta. Bekísérték.

— **Csavarogtak a Nagyerdőn.** Az éjjel a rendőrséget elfogta Kis Béla nevű csavarogó a Nagyerdőn. Kitént, hogy már hetek óta lakója az erdőnek. Ugyancsak az erdőn fogták el Mátyás Lajos közművest is.

— **Argentína fejlődése.** Bannünket, mint agrárországot, írja a „Közgazdasági Híradó” közeli érdekel, hogy mely államokban fejlődik a mezőgazdasági termelés leginkább. Az európai piacokon nemsokára veszedelmes versenytársak lesz a dél-amerikai Argentína állam, melynek földművelése bámulatos haladást mutat. Évről-évre nagyobb területet vesznek művelés alá s különösen búzát, kukoricát és lent termelnek. Az egyik legjobban fejlődő tartomány Cordoba, hol tavaly 1,900,000 hektár, az idén 2,150,000 hektár volt megművelve. A már megnyitott és a még építésben lévő vasutvonalak kétségkívül a földművelés fejlődéséhez fognak hozzájárulni. A gyarmatok száma jelenleg 500. körülbelül 3 millió hektár földdel. A gyarmatosok közül négyezer a saját birtokán gazdálkodik. A 10,000 családból, mely a gyarmatokon él, 1500 a benszületett. Miután az országnak még csak egy negyede sincs művelés alatt, előrelátható, hogy Argentína mezőgazdasága óriási dimenziókat fog ölteni, ha elegendő munkaerővel rendelkezik. A folyton fejlődő délamerikai állam egyre nagyobb tért foglal el az export terén is. Május havában például a buenosayresi kikötőből külföldre szállítottak: 714,590 métermáza búzát, 148,600 m. kukoricát, 284,050 m. lenmagot, 97,880 m. korpát, 830 m. árpat, 6330 m. répát, 9140 m. olajpogácsát, 8240 m. zabot, 105,210 m. lisztet, 9680 m. madármagvakat, 11,380 m. guanot, 116,390 m. gyapjút, 28,880 m. juhbőrt, 13,590 m. szártott és 26,290 m. sózott ökrbőrt, 2330 m. vaját, 61,260 quebrachot, 67,880 drb. fagyasztott ökrnegyedét, 3077 élő juhot, 481 élő ökröt, 689 élő őszvért és 589 élő szamarat. Jellemző, hogy Olaszországból évente mintegy százezer ember megy 5 hónapi mezei munkára Argentínába, kik a munka befejezése után visszatérnek hazájukba.

— **Az elvált férj találkája.** Vasárnap este a Haván-utca végén találkára várt valakit Király Mihály, de a szive bálványá helyett a véletlen elvált feleségét sodorta utjába. Az ember oly dühbe jött erre, hogy az asszony jónak látta a menekülést. A volt férj utána vetette magát és el is fogta. Lett is olyan utcai botrány, hogy a fél utca összeszaladt.

— **Az udvariatlan baka.** Konrád József katonai betegápoló a bálból kisérte haza Tóth Julis cselédet, aki azonban nem

akarta a konyhába beereszteni. A katonasere mérges lett, szurotyt rántott és lapjával végigvágott néhányszor a lányon.

— **Mondják!** Minden asszony számot tart arra, hogy előkelőnek tartsák. De egy-némelyik az előkelőséget összeegyeztethetőnek tartja a fukarsággal, vagy mint ők nevezik: smucigsággal. — Két debreceni uriaszony, két tagja ennek a fajtának, a Tátrában nyaralt az idén. A Tátra tudvalevőleg jócskán drága hely s azért a két urihölgy, dacára nagy gazdaságának, fölötté szűken éltek. A jó levegő pedig a legjobb étvágygerjesztő s a mi két hölgyünk rendszerint épp oly éhesen feküdt le este, mint kelt fel reggel. — Egy gyönyörű délutánon elhatározták, hogy egy ismerős családdal kirándulunk Tátra-Lomniera. — Megpihentek egy vendéglőben s uzsonnát rendeltek. A két hölgy együtt megivott egy adag kávé és hozzá közösen megették egy darab kiflit.

— Amikor fizetésre került a sor, előbb összetették a pénzt s bemondták a fizető pincérnek az elfogyasztott ételeket:

— Egy kávé és egy kifli.

A főpincér udvariasan kijelentette, hogy náluk francia módra nem kérnek pénzt az elfogyasztott süteményért. — A hatás borzasztó volt. Rosz nyelvek azt rebesgetik, hogy az egyik nőnek könnyek gyűltek a szemébe, a másik pedig egész uton azt szögtö: — *Nyelcat is megtudtam volna enni!*

x **Alföldy Károly** tánciskolájában az őszi tanfolyam szeptember hó 11-én kezdődik. Beiratásokat elfogad lakásán Péterfia utca 2. szám.

x **Tisztelettel értesítem** a n. érdemi közönséget, hogy **Cimbalmot tanulni kívánókat** el vállalom tanítani, kezdettől művészi fokig jutányos árért. Továbbá **cimbalmok tiszta és tartós hangolását** is elvállalom. Teljes tisztelettel maradtam Vad István. Lakásom: Széchenyi u. 8. szám, Keresztépület.

x **Magyar ember nem használ mást csak a híres Hajdusági pedrót,** mely legjobb bajusznövesztő és ápolószert az összes bajuszpedrő készítmények között. **Hatás gyors és biztos!** Postán 3 doboz 2 koronás 15 fillérért utánvétellel bérmentve küld a készítő: Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen, Kossuth-utca 8.

TÁVIRATOK.

Nincs még döntés.

Budapest, szeptember 11. Az uralkodó beavatott körök értesülése szerint még nem döntött végleg és teljesen a darabont-kormányelnök előterjesztései felett, csupán a kiszolgált katonák visszatartására és a kereskedelmi szerződések megkötésére nézve történt döntés. Az uralkodó a darabontok kormányzati programját *aggodalommal fogadta*, különösen az általános választói jogra vonatkozó részét. *Végleges döntés még nem történt*, de az már küszöbön van. Politikai körökben **nagy meglepetésekre számítanak.** Hogy kedvezőek lesznek-e a meglepetések, arra vonatkozólag bizonyosat még a kormányhoz közel álló körök sem tudnak.

fejérváry Budapest.

Budapest, szeptember 11. fejérváry Géza báró miniszterelnök tegnap este Budapestre érkezett. Vasárnapi kihallgatásának részletei, tudniillik, hogy a király elfogadta javaslatát egy részét, nagy feltűnést keltenek az ellenzéki pártkörökben. Elkeseredetten pertraktálják, hogy a koalíciónak most már a

Király ellen is kell küzdenie. Polónyi Géza kijelentette, hogy a vád alá helyezési indítványt feltétlenül benyújtja a vezérőrbizottság a képviselőháznak.

Japán a béke ellen.

Magdeburg, szept. 11. Tokióból táviratozzák a „Magdeburger Zeitung“-nak: A japán kormány kijelenti, hogy ura a helyzetnek és jót áll a rend helyreállításáért. A néptömeg fegyverekkel és bombákkal felkészülve, követeli a „kormány lemondását“ és a békeszerződés végleges aláírásának megtagadását. Holnap az egész országban „tiltakozó népgyűlések lesznek.“

Bombamerénylet.

London, szept. 11. Tokióból táviratozzák: Siba rendőrpáncsnok ellen tegnap bombamerényletet követek el. Siba maga sértetlen maradt ugyan, de környezetéből többen megsesbesültek.

A fegyverszünet.

Tokió, szeptember 11. Ma hivatalosan közzétették, hogy a fegyverszünet szeptember 1-én hatályba lépett.

REGÉNY-OSARNOK.

Apáca és kegyencső.

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal. 94

— Ó ne álmoddjál, ébred, ébredj Camillám! — kiáltá örömtől sugárzó arccal Hohenau, kedvesét szívére szorítva. — A rózsákat, melyeket neked az álom ígért, az élet fogja nyújtani. Bizzunk és reméljünk, édes Camillám!

És az édes Camilla remélt, mint az ördög, ki a szegény büns lelkét már markában tartja, s az ügynök ellopózott, hogy guymosolyt csaljon a szivtelen férfiú ajkaira.

Paulina halad.

Azt már tudjuk, hogy azon esinos lovagot, ki Paulinát a Práter kocszízáson kísérte, s ki vele oly élénken beszélgetett, — Leonnak hívják.

Azt is tudjuk, hogy e szép hölgy öt kedves Leonnak nevezte, s hogy e szavak hallatára Erlenstein jókedvűen mosolygott.

De a mit olvasóink nem tudnak, bár könnyen kitalálhatnák, az az, hogy a szép Paulina változatosság után vágyott, hogy különösen szívesen látta a kedves Leont, s hogy végre Erlenstein igen szívesen kész volt jogait átengedni.

A kedves Leonról nem tudunk egyebet, mint azt, hogy fiatal, esinos, élvágyó lovag volt, ki az év első felében jövedelméből, második felében a tőkéből élt, mely beosztás mellett sem a jevedelem, sem a tőke nem szokott növekedni.

Ez a Leon mindennapos, Erlenstein pedig minél ritkábban látott vendég lett Paulina termeiben, s ez utóbbi hangja sokkal zeneszerűbben hangzott, ha Leont, mintha Erlensteinet üdvözölte.

A Leon iránti előszeretetnek köszönhető Paulina azt, hogy életében jóízűen kacsni hallotta Erlenstein, a mint az öt Leon karjaiban meglepte.

— Ne feszélyezték magatokat gyermekek! — monda, — kedvesemet oly valónak tartom, kiket három hó múlva másra forgatok, Paulinát kivételképp több óra meghosszabbítottam, mert ő valóban értékes papír.

— És én készpénz gyanánt fogadom el, — monda Leon mosolyogva, — feltéve, hogy ön hajlandó öt nekem átengedni.

— De miért nem? Bizhatnám-e ezen értékpapírt jobb kezekre?

— Miféle beszéd ez? — kiáltá a szép

hölgy komikus bósszankodással. — Hiszen úgy bántok velem, mintha áru volnék.

— A váltó is áru, — felelé Erlenstein. — Áru, a mely a pénzpiacn forgalomba hozatik, bár az ilyen pénzpiacot, sokkal találobban lehetne, rabszolgavásárnak nevezni.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A székelyhídi borászati kongresszus. A kongresszus harmadik, utolsó ülése Szigethy Gyula Andor budapesti ampelológiai intézeti asszisztens tanulságos fölolvasásával kezdődött, amelyben a hazánkban pusztított szőlőbetegségekről és az ellentük alkalmazott védekezéséről szólt részletesen. Azután Merza Márton a hegyközségi törvényt bírálta, fejtegetvén, hogy a homoki szőlők adó és egyéb kedvezésben részesülnek. A tetszéssel fogadott fölolvasás után Bernátsky, Verseck hegyközségi titkár olvasott föl az édes bor értékesítéséről. Ezzel a kongresszus napirendje ki volt merítve és Moltár Akós szép beszédben köszönte meg a kongresszusi tagok részvételét. Délután Stubenberg gróf, majd Zichy Tivadar gróf pincészetét tekintették meg és itt különösen az 1600 hektoliteres óriás hordónak volt sok nézője. Este tánemulatság zárta be a kongresszust.

Postatakarékpénztári befizetések gyors értékesítése. Postatakarékpénztárainknál a mai kezelés mellett a számtulajdonosok a számlájukra történt befizetésekről tudvalevőleg a legjobb esetben csak a befizetéstől számított harmadik napon, de távolabb eső vidékeken vagy munkatorlódás esetén csak a negyedik napon értesülhetnek. Hogy a 2—3 napi késedelem egy a számlatulajdonosokra, mint a befizetőkre egyaránt hátrányos, nem szorul bővebb magyarázatra. E bajok orvoslását célozza az a javaslat, amelyet Kozma Emil banktisztviselő ma nyújtott be Vörös László kereskedelmi miniszternek. A javaslat úgy akar segíteni a bajon, hogy az érvényben levő befizetési lapokhoz még egy szelvény volna csatolandó. A szelvény a számlatulajdonos nevére volna címezve. A felvevő postahivatal a szelvényt a befizetési lapról lemetszené s nyomban továbbítaná, úgy hogy a számlatulajdonos már a befizetést követő napon, sőt gyakran még azon a napon értesülhet a befizetésről s már másnap rendelkezhetik az összegéről. A miniszter megígérte, hogy a javaslatba hozott új módszert tanulmány tárgyává téteti.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

1905. szept. 10.

A) Hizott sertések ára: I. A) Magyarországi. Öreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronkint 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 143—144 fillérig. Fialat közép (páronkint 261—320 kilogramm terjedő súlyban) 143—144 fillérig. Fialat könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 143—144 fillérig. — II. Magyarországi szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogramm kint felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz páronkint 360 kilogramm felüli súlyban 145—146 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 143—144 fillérig. Könnyű páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 142—143 fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl) I. Nehéz (páronkint 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig. A hizott sertés fizletirányzau változatlan.

Van szerencsém a m. t. vevőközönséget értesíteni hogy tulhalmozott raktár miatt a

férfi divat cikkeket

(u. m. Ingeket, alsó nadrágokat gallérokat kék-előket, kalapokat, nyakkendőket stb.)

beszerzési áron alól

bocsátom áruba.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m. t. vevő közönség szíves figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel:

BORSOS KATA,

DEBRECEN, Városháza.

Tisztításához csak

Nőruha varrótermünket

ujjonnan szervezve, annak vezetésére

Fülöp Sándor

hirneves szabó mestert nyertük meg, hol

Kabátokat, Angol-Costümeket, Séta- és Alkalmiruhákat

sajat szöveteinkből

a legkényebb igényeknek is megfelelően rövid idő alatt jutányosan készítettünk

Bosznay J. és Tarsa

női divatterme

DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 5. SZ.

Utcái lapelárusítók

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi-ut mentén az Apafy-utca és Ferencz József lovasági laktanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolatván: e házhelyek mérségelt áron s igen kedvező részletfizési feltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyházi ügyvédnél Piac-u. 44. sz. alatt.

Debrecen, 1905 április 20.

A debreceni ref. egyház küldöttsége.

Szülők és tanulók figyelmébe.

Új és ódon Tankönyvek

az összes iskolák részére a legújabb kiadásban, valamint

írószeresek, iskolai táskák, könyvszíjak és rajzeszközök feltűnő olcsó árban kaphatók

Hegedűs és Sándor

előbb László Albert és Társa

könyv- és papír áruházában

DEBRECEN,

Kossuth-utca 11. szám.

Az iskolai év

kezdetével ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe.

Fiu- és Leány fehérneműek, Paplanok, Matracok, Ágyterítők, Ingek, Gallérok, Kézeltők, Zsebkendők, Nyakkendők, Esernyők, Pamut- és Gyapju takarók

nagy választékban, olcsó szabott árakban.

Szabó Lajos Fiai

DEBRECEN,

Divat-, vászon- és szőnyegáruház.

Feltűnést kelt!!!

18 k. helyett csak 7 kor

Pompás metronir-Gloria-üzlet ára. 3 erős fedéllel ugró horitékka, gazdagon véve, pompásan járó, 3 évi jót állás mellett, utánvéttel csakis 7 korona.

Uhrenf. J. König.
Wien, VII. Westbahnstr. 36/72.

A legfinomabb Calcium-Carbid

legalább 100 kilogramm vételnél
100 kilónként 28 korona.

50 kilós ládákban, vagy 100 kilós csomagolásban akár mely állomásra szállítva, Magyarország főtvonalain.

A szám-ölasszeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett kapható:

Società anonima per l'utilizzazione delle forze idrauliche della Dalmazia Triest.

KIVÁLÓ VASPRÆPARATUM

a KRIEGER-féle

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Első rangu magyar vas specialitás kitünő sajátosságaiért, ugymint rendkívüli könnyű és gyors felszívódás, étvágygerjesztés, kellemes ízű és magas vastartalom (100 gramm borbau 0.05 tiszta vas), az országos egészségügyi tanács javaslatára a belügyminiszter ur engedélyvel látta el. Az eredmény feltétlenül biztos. Készítményem már szerte a legjobb hírnevek örvend. Sokan utánózzák; de egyik utánzat sem azonos az én készítményemmel, különbözik már az előállítási módban is, melyet csak magam, mint nagyban készítő követhetek Kis üveg 3.20, nagy üveg 6 korona. Kapható az ország összes nagyobb gyógyszerárjaiban és főelárusító helyén.

Telefon 58-47.

MAGYAR KORONA gyógytár

Telefon 58-47.

BUDAPEST, KÁLVIN-TÉR.

Idegbetegeknek

ajánljuk a 20 év óta fennálló és neves ideggyógyászok által mint kitünő gyógymódot tartalmazó

Idegbetegségekről és Gutaütésről szóló röpiratot

WEISZMANN ROMAN-tól, mely röpirat immár a 20-ik kiadást érte el.

A röpirat az „EGYSZARVU“-hoz címzett gyógyszerárban DEBRECENBEN kapható.

Alapított 1878. Telefon 15-56.

Valódi angol

Tennis-játék.

tornaeszköz, függőágy, kerítőláló, tekejáték, kosár, ponyva és fehér kendőkötél legolcsóbb megbízható beszerzési forrása.

Seffer Antal

sport-eszközök és kötélgyártó-telep
BUDAPEST,

IV., Károly-utca, boltaz. 12.

(Késpont városkás épülete) a Hajó-utóval szemben.
Képes árjegyzék kívánatra legyen és bórmentve.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dals 10 szögig 30 fillér, minden további szó 3 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tanácsadásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges helyeg beküldetik

Apró hirdetések előre fizetendők.

A
„Debrecen”
telefon száma
412.

Megbízható
nős ember ki 4-500 korona óvadékkal rendelkezik, pénzbeszedői vagy ehhez hasonló alkalmazást keres. cím a kiadóhivatalban.

Gyógyvíz uszár
kutya eladó. Felvilágosítással szolgálnak Tiszeháromváros utca 7 szám alatt.

Tüdőbajosoknak.
serofthulásoknak kitűnő receptet ad kölesön Tordáról özv. Horvát Károlyné, Válaszbélyeg.

Virágnak
való selyem papir minden féle színben nagyválasztékban kapható Móric-telep 20 sz. alatt.

500 darab minta
érték nélkül zacskó felírásban eladó. Cím a kiadóhivatalban. 144.

Sirkoszerűből állandó
nagyraktár a „Polgári” temetői intézetben Csapó-u. 28.

Dohány tőzsde
megvételre keresetlik vagy megfelelő helyiség. Cím a kiadóhivatalban.

Szliács-Acélfürdő
(Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismert, szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátrgerinc- és idegbajok, bénulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után.

Dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos és Dr. Stern J.

Utazás Bécsből 9 óra, északról Odenbergen át onnan 5 óra, Szliácsról falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust utazás lakás árkedvezményről az első és utolsó utazásban stb. ad

Fürdőigazgatóság, Szliács. (Zályom megye)

Legjobb bajuszodró a híres DEBRECENI

„CIVIS” bajuszpedró

mely nem tép, de jól összetartja és nödteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszerháza a „Klgyó”-hoz DEBRECENBEN.

BALATONFÜRED.

Gyógyhely és tengerfürdő Zalavármegye. Posta, távirda és telefon helyben. Elsőrangú fürdőintézet. Fürdőidény május 28-tól szeptember végéig.

Tiszta, ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, égvényes, sós, szénsavas, vasas gyógyforrások, juhsavó-, tej- és szőlővíz. — Masszázs. — Szénsavas meleg pezsgőfürdők Schwartz-rendszer szerint. — Szénsavas hidegfürdők, Gőzfürdő, zuhanyok, balatontavi hidegfürdők és uszodák. Orvosi tekintélyek által igen ajánlott: vérszegénység, görvél, gümőkór, csusz, köszvény, légzőszervek hurutos bántalmái, vérszegénység, vércső, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-verbőrség, női bajok és idegbántalmakban. Hegyek által védett gyönyörű fekvés, díszes és célszerű berendezésű gyógyterem, sőtacsarnok, árgyecos sétányok, lombos park, fenyves liget, térzene, naponta színelőadások, hetenkint táncmulatság élvezetes kirándulások, sőtá csolnokázás. Elegáns lakások, csinos nyaralók. A szobák ára 80 fillértől 10 koronáig. Junius 16-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 30%-al olcsóbbak. Napi ellátás személyenként 4 koronától, Vasuti állomások: Siófok és Veszprém. Siófokról gőzhajón 1 óra. Veszprémtől bérkocsin 1 1/2 óra. Vasuti szezonjegyek 33 1/2%-os kedvezményvel, menetidőit jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa: Dr. Huray István, kir. tanácsos. Lakásmegrendelések, előleg beküldése mellett. Ling. Valerián fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfüredi ásványviznek, mely mint étrendi víz is igenkedvelt, főraktára: Edeskaty L., udvari ásványvizvezető Budapestben. Ezenkívül kapható a balatonfüredi kutkezelőszéknél, Szén-öreg Jánosnál Veszprémben és Simon Györgynél Székesfehérvárott. Prospektusai ingyen szolgálnak a fürdőigazgatóság.

Olcsó kamatu, kényelmesen lefizethető

kézpénzkölcsönöket

földekre és házakra, személyhiteleket folyószámlákra és váltókra

igen előnyös feltételek mellett azonnal folyósítat

Goldstein Mór banküzlete

Debrecenben,

József kir. herceg-utca 10.

Budapesten,

V. Báthory-utca 5,

Mindennemű értékpapirokat a legmagasabb napi áron vesznek.

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ
Fürdőidény máj. 15-től szept. 20-ig

Kárpáti gyógy-, üdülő- és fürdőhely, 382 m. a tenger színe felett. Posta, távirda és vasutállomás. Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik, Ó cs. és kir. Felsége Erzsébet királynő tartózkodási helye 1895-ben. Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszínek. Lawn-tennis-pálya. Gyermek játszóhelyek. Villamos-világítás. Clubélet (Bártfafürdői Park-Club). Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Porapás turisztika. Vadászterület. 6000 hold gyönyörű fenyveserdő.

Gyógyjavallatok. Vérszegénység, oly idegbajoknál és gyengeségeknél, melyek vérhiányon, vagy kimerülésen alapulnak; női ivarszervek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; terméketlenség, magtalanság és tehetetlenség; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóláz, görvél és angol-kór; a szívnek megbetegedéseinél. **Egyedül álló utókura** karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használatá után. **ORVOSOK:** Tiszti főorvos: Dr. Hintz Henrik közeg. tanácsos továbbá Dr. Blumenfeld Armin, Dr. Kanárik J., Dr. Szőrényi Tivadár, Dr. Grossmann Dezső, Dr. Cséri János, Dr. Györi Ilona rendelő orvosok Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt

Országos hírű modern hidegvízgyógyintézet! három ásványvízfürdő! Hideg és meleg ásványvíz. Telített szénsavas fürdők Nauhelmkura. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vaslápfürdők (bártfai vaslápól). Ivókura: (Egvényes, sós, vasas vizek, könnyen emészthetők)

Orvos-forrás felülmúlja mindenben a Selters-vízet!

Villamos gyógykezelés, massage, tej-, savó- és kefir-kúra. Pormentes, ózondus hegyi levegő. Fenyvesek által terjesztett üdítő balzsamos illat. — Pensió elő- és utóidényben 8 korona, főidényben 12 korona.

Felvilágosítás és prospektusai készségesen szolgálnak a fürdőigazgatóság Bártfafürdő.